

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 48

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY APRIL 23rd 1920

LETO XXIII. — VOL. XXIII.

Kaj pomeni besednjak za rojake.

Izpod peresa odličnega slovenskega rojaka smo dobili opis najnovejšega angleško-slovenskega besednjaka, katerega je spisal dr. Frank J. Kern. Ocena besednjaka se glasi:

"Dobili smo novo knjigo. Pač redka prikazen med ameriški Slovenci, zato pa je dr. Kernov angleško-slovenski besednjak toliko bolj dobrodošel. Izšlo so razne knjižice na tem polju: slovarčki, rečniki, itd. a primernege, za vse potrebe zadovoljivega besednjaka do sedaj še nismo imeli. Sestavljen dober, zanesljiv ter dovolj obsežen besednjak, je naravnost ogromno delo; treba je globokega znanja, bistrega okusa in, kar je najvažnejše, treba je brezprimerne potrpežljivosti in vztrajnosti. Iz knjige je razvidno, da je dr. Kern obdoran s temi lastmi, kaj ti besednjak vsebuje vse, kar bo povprečen čitatelj potreboval v študiji angleškega jezika.

Lična knjiga je dokaj pregledna, tisk čeden. Izgovarja va je točno zaznamovana, in to je ena največjih vrlin knjige. Besednjak je tudi bogat na tehničnih izrazih. V tem oziru je dr. Kern mnogo storil za obogatitev in populariziranje slovenske terminologije.

Besednjak bo največji pripomoček našim rojakom za učenje angleščine. Poleg tega pa se bodo rojaki tudi naučili marsikakega lepega slovenskega beseda, ki jim dosedaj ni bila znana ali vsaj le deloma znana. Dasi še nima slovensčina povsem določenega pravopisa, je dr. Kern pri slovenskih besedah vendar zadel skoraj povsod oblike, ki so v splošni rabi pri najboljših modernih slovenskih pisateljih. Veseli nas, ker se je tako vestno ogibal zastarelih oblik. Tudi stopnjevanje sinonimov je v splošnem zelo posrečeno. Knjiga torej nudi dvojno bogastvo: besedni zaklad angleščine in slovensčine.

Pričakovati je, da bodo rojaki in rojakinje pridno posegali po tej bogati knjigi. Besednjak dela čast Slovincem, ker je lep donesek k njih kulturnemu življenju. Zato iskreno častitamo dr. Kernu na dovršenem velikem delu.

Opazovalec.

— Spor med kompanijo cestne železnice in med člani uni-je železničarjev postaja vsak dan bolj strog. Konduktorji nikakor ne dovolijo, da bi smela kompanija sprejemati ženske v službo, in ker je bil radi žensk že enkrat štrajk, zgleda zopet vse tako, ko da bomo še enkrat hodili peš na delo. Poleg tega zahtevajo tudi konduktorji, da sme kompanija le unijske ljudi sprejemati na delo.

— Umrila je soproga Amalija Homovec, v starosti 27 let. Bolehala je več let na glavobolu. Umrila je v mestni bolnišnici 21. aprila. Tu zapušta soproga, 2 otroka, 3 brate in eno sestro, v domovini pa mater in sestro. V Ameriki je bivala 7 let. Pogreb se vrši v soboto jutraj in ga priredi dr. Napredne Slovenke iz hiše žalosti na 1275 E. 61st St. Naše iskreno sožalje.

— Starišem Poje v Euclid, O. je umrla hčerka Olga. Naše sožalje.

Stavka na železnica nadaljne 3 mesece?

Dasi se železnice zelo trudijo, da prepričajo občinstvo, da se vračajo stāvkujoči železničarji na delo, pa je vendar jasno, da je železniški promet jako nezadosten, kar priča da je mnogo tisoč stāvkarjev še vedno izven dela.

Nekaj železnice je srečnih v resnici, ker so se skoro vsi stāvkarji vrnili, zopet drugod pa ni prišel na delo nihče. Vendar pa se obeta, da se bo štrajk pomiril. Stavkarji imajo v Washingtonu svoje zastopnike, katerim se pa dosega ni posrečilo, da bi bili za slišani pred železniško-delavskim odborom. Odbor je mnenja, da bi morali železničarji, predno so zaštrajkali, predložiti temu odboru svoje zahteve, o katerih bi se potem obravnavalo.

Toda med odborom samim v Washingtonu se je že pričel prepir. Zastopniki železnice so se izjavili, da bo vzelo železnice tri mesece, predno morejo predložiti odboru svoje poročilo. Železnice morajo najprvo proučiti položaj, kakšne posledice bodejo imele povišane plače. Proti tej izjavi železnice so prtestirali zastopniki delavskih uni, ki so se izjavili, da bo nemir in nezadovoljnost med delavci še bolj narastel, ako senemudoma nekaj ne ukrene.

Glavni urad uni-je železničarjev v Clevelandu je preklcal čarter 27 železniškim uni-jam, ker so člani uni-je šli nepostavno na štrajk/8000 čla nov železniške uni-je je izključenih.

— Delavec David McCoy je v sredo v tovarni Grasselli Chemical Co. padel v kotel vrele vode, kjer se je tako poškodoval, da je kar koža padala od njega. Zdravniki so obupali, da bi preživel to nesrečo.

— Mrs. Julija Arko, ki stanuje na 1459 Hamilton ave. je bila na vogalu 6. ceste in Euclid ave. povožena od nenege tovornega avtomobila. Prepeljali so jo v Huron bolnišnico, kjer je pa nesrečni-ka kmalu umrla. Voznik avtomobila je bil aretiran.

Pokojnica zapušta tukaj 4 otroke, soproga, 3 sestre in dva brata. Pogreb se vrši v petek na 172. cesti in St. Clair ave. Iskreno sožalje vsem sorodnikom!

— Od dne 1. maja naprej prevzame Mr. Lud. Medvešek posle pomožnega tajnika in knjigovodje pri S. N. Domu. Od tedaj naprej sprejema on vse denarne prispevke. Uradne ure ob torkih, sredi in petkih od 7. do pol 9. zvečer in ob sobotah od 2. do 3. ure pop. v S. N. Domu, soba št. 6.

— Učiteljica Gertrude Williams, ki uči tretji razred v Gladstone šoli, je odpravila vse računske knjige. Otroci se na pamet učijo seštevati, odštevati, množiti in deliti. Kadar pride ura za računstvo, napravijo "prodajalno" v šoli, in otroci so kupci in trgovci. Nekateri kupujejo, drugi prodajajo, pri tem pa plačujejo s ponarejenim denarjem. Tako se otroci učijo praktično računstva. Šolski odbor bo ta najnovejši sistem učenja brez knjig preiskal.

— Frank Polak, 8 let star, je bil ubit od avtomobila na 3120 Cambridge ave. v četrti tek. Voznik je aretiran.

Meksikanski upor-niki proti Carranza.

Washington, 22. aprila. Po ložaj v Meksiki je tako napet da je predsednik meksikanske republike, Carranza, prošil revolucijonarje za mir. Carranza je poslal svoje mirne poslanca do taborišča ustašev v Sonori. Nikdar ni Carranza pretela večja nevarnost kot ravno v teh dnevih. Proti njemu so se združili nekdanji bandit Pancho Villa, njegov bivši vojni ministar Obregon, Yaqui Indijanci ter vsi drugi nezadovoljni elementi. Carranza želi, da postane prihodnji predsednik Meksike sedajni meksikanski poslanik v Washingtonu, Ignacio Bonillas, dočim upor-niki pritiskajo, da postane prihodnji predsednik republike polkovnik Obregon, nekdanja desna roka Carranze. Pravijo, da je upornik Obregon Irec po rodu, in se je ime noval prej O'Brien, nakar je svoje ime spremenil v meksikanski "Obregon". Lahko se pripeti, da bo Carranza pahnjn s predsedništvu v nekaj tednih, ker se niti na svojo armado ne more zanesti.

— Na Quincy ave. je policija odkrila ogromno izdelovalnico žganja. 55. barelov, munjačnerja je bilo zaplenjenih, 2000 kišt rožinov in drugega materijala. Vrednost je skoro \$40.000. Aretirani so sami židje.

— Poslaništvo S. H. S. v Washingtonu prosi, da se zgasi rojak g. Jakob Smuk, doma iz Malih Liplen, okraj Ljubljana, glede važne točke. Lahko se pa rojak zgasi tudi v uradu S. N. Z. na 1081 Addison Rd.

— V ponedeljek, 26. aprila, zv. ob 7. se vrši sestanek onih, ki so bili na društvenih sejah izvoljeni za kampanjo za S. N. Dom.

— Pisma imajo v našem uradništvu: Jovo Mrkelja, Frank Bradac Jos. Podgorski Frank Jančar in Frank Novak. Ta pisma vrnemo odkoder so prišla, če se lastniki ne zgasiyo do 27. aprila.

— Človeku temno postaja pred očmi, če se zmisli, kako visoki bodejo davki prihodnje leto. In če želite glasovati za \$15.000.000 subway, ki bo vozil par blokov po mestu, tedaj dobite še večje davke. Volite proti podzemeljski železnici.

— Učenci-više šole v Collinwoodu so zagrozili s štrajkom, če šolsko vodstvo ne upelje več ur pouka na teden. Učenci pravijo, da so šolske ure tako kratke, da se ne morejo dovolj naučiti. Sicer pa ima vse Collinwood eno šamo višjo šolo. Potreboval bi štiri.

— Do ponedeljka mora dobiti vsak hišni gospodar, ki ima v hiši več kot dve družini na stanovanju, licenco. Ako ne, bodejo klicani na sodnijo.

— Sodnik Maurice Bernon je v četrtak obsodil rojaka Frank Turk, ki je ustrelil svojo ženo, na dosmrtno ječo. Porotniki so ga spoznali krivim umora prve vrste. Turk je bolehen.

Turki prelijo z novo vojno zaveznikom.

San Remo, Italija, 21. aprila. Usoda Drinopolja, Smirne Egipta, Kurdistan, Sudana in otoka Cipra se sedaj odločuje na zavezniški konferenci, ki se vrši v San Remo. Zavezniki so prepričani, da Turčija ne bo mirno sprejela njih predlogov in povelj, in da so Turki pripravljeni boriti se proti vsem odlokom zaveznikov, da bi se Turčija popolnoma razkosala. Raditega so zavezniki sklenili pripraviti večjo armado, s katero bi udarili nad Turke v slučaju, da se Turki dvignejo nad zaveznike. 200.000 mož imajo zavezniki takoj pripravljene. V tej armadi bi se nahajali angleški, italijanski in francoski vojaki, toda večino te armade bi tvorili Grki, katerim so morali zavezniki obljubiti izvanredne dobrote, da so se dali pregovoriti, da stavijo zaveznikom armado na razpolago.

Nov spor je nastal med angleškimi in francoskimi delegati glede nemških mirovni pogojev. Francoski delegat je trdil, da je Francija najhujše prizadeta, ker Nemci ne spolnujejo mirovne pogodbe. Nemčija je obrzala svoja orožja in svojo armado, in zategadelj je prišla tudi Francija, da v slučaju, da se armado, ki stane Francijo ogromno svoto denarja. Nemci tudi ne izročijo premog Franciji, niti eno četrtino toliko kolikor so ga obljubili v mirovni pogodbi. Nemčija je dala Franciji jasno razumeti, da ne bo izpolnila nobene mirovne točke, razven če ne bo prisiljena k temu, in Francoski četijo, da ne morejo prisiliti Nemčije sami, razven če jim ne pomagajo Angleži.

Poleg tega pa imajo zavezniki druge silne težave. Mir s Turki se ne bo mogel spolniti razven z novo vojno. Dasi imajo zavezniki v Carigradu premoč in sultan vlada tako kot mu zapovedo Angleži, pa se nahaja v Mali Aziji ogromna turška armada, ki neče ničesar slišati o miru z zavezniki. Turki so zasedli Armenijo, dasi mirovna pogodba pravi, da mora biti neodvisna. Emir Feisal se je proglasil za kralja Sirije, toda Sirijo so prisodili Francozi sebi. Sedaj podi Francozi dežele. Njegov brat pa se je proglasil za kralja Mesopotamije in podi Angleže iz dežele. To je ogromni turški problem, ki danes bolj duši zaveznike kakor pa Jadransko vprašanje.

— Apelatno sodišče je odločilo v četrtak, da smejo Nemci in Avstrijci zopet tožiti na sodniji v državi Ohio. Dosedaj jim je bilo to zabranjeno radi vojne. Sodnik Dunlap se je izjavil, dasi vojna ni še uradno zaključena, vendar je gotovo, da se Združene države ne nahajajo več v vojni. 500 sodnih slučajev bo sedaj prišlo v kratkem na vrsto.

— Kot se naznanja iz Pennsylvanije, kamor je šla posebna mestna komisija preiskovat koliko je še naravnega plina na Cleveland, bo naravnega plina zmanjkalo v približno treh letih. Odtedaj naprej si bo treba pomagati z umetnim plinom, ki bo trikrat dražji kot naravni plin.

Imena onih, ki so dobili zaboje.

OKRAJNO GLAVARSTVO KAMNIK.

Albreht Franciška, Spodnje Domžale. Albreht Karel, Kamnik. Andrejko Ana, Zagorica 8. Bališ Marija, Vodice 95. Baloh Martin, Česnjice 17. Beden Marija, Vir 21. Birk Marija, Trzin 30. Birk Mihael, Dob 27. Birk Mihael, Količevo 20. Blase Franc, Mengeš 7. Borštnar Franciška, Laze 14. Brnat Janez, Vranja peč 2. Brogon Marija, Stob 4. Cerar Anton, Goričica 30. Cerar Franciška, Hudo 22. Cibašek Anton, Gmajnica 22. Černivec Anton, Potok 2. Dane Marija, Terzin 16. Dimnik Janez, Trzin 67. Dolšan Ivana, Domžale 16. Erjavšek Jožef, Godič 43. Flerin Ivana, Vrhpolje 30. Flerin Jožef, Domžale 99. Flis Marija, Domžale 29. Gabrijel Franc, Rodica 24. Grovanelli Janez, Srednje Jarše 14. Golob Franc, Spodnje Palavče 11. Golob Marija, Pehčenije 1. Goropečnik Gasper, Senožet 39. Gradišek Ivana, Senožet 38. Gregorin Marija, Dol. Gril Lovrenc, Velika vas 12. Grntal Katarina, Prevorje 3. Habjan Avgust, Stob 21. Habjan Marica, Stob 53. Hafnar Ivana, Kaseze-Kot 27. Hafner Julija, Podrečje 18. Hribar Ivana, Negastern 18. Hribar Janez, Zgornji Tu-hinj 14. Hribar Jera, Domžale 51. Hribar Margareta, Domžale 104. Hribar Marija, Spodnje Loke 23. Jagne Marija, Podgorica 9. Jančar Franc, Goričica 4. Jančigaj Janez, Mengeš 143. Jeltnikar Agata, Senožet 8. Jerman Monika, Domžale 66. Juhant Marija, Moste 59. Juhant Neža, Klanc. Jurhand Marija, Moste 59. Kadunc Terezija, Domžale 82. Kapla Jožef, Vir 11. Kavčič Margareta, Trzin 11. Kerc Rozalija, Vir 24. Kleinbercher Hubert, Domžale 74. Klopčič Anton, (Prete-12). Klopčič Ivana, Peče 22. Kobilšek Marija, Preterz 5. Koci Valentin, Gornji Prekar 1. Komatar Mihael, Bistršica 1. Končan Franc, Domžale 41. Korošec Jakob, Krasnja 52. Kos Ivana, Česnjice 15. Košir Terezija, Nev-12. Kovač Elizabeta, Domžale 39. Kovač Marija, Ihan 14. Kovačič Marija, Drtija 11. Kozak Ignacij, Spodnje Jarše. Kuhar Franciška, Gozd 29. Kuhar Franciška, Lakoviče 15. Kunstel Franc, Domžale 62. Kurent Mihael, Depala vas 40. Kvas Marija, Domžale 72. Lavrič Jožef, Kompolje 2. Laknar Jožefa, Vrhpolje 7. Lenček Marija, Laze. Levec Marija, Selo 32. Lukan Marija, Domžale 78. Maci Rotija, Podgrad 1. Majer Ivana, Domžale. Mal Angel, Selce 38. Mariušek Anton, Pšata 33. Martinz Marija, Jarše 20. Matičič Franc, Domžale 86. Mazovec Marija, Domžale 46. Merčun Janez, Domžale 37. Močilnikar Marija, Velka vas 20. Mrak Jožef, Podgorje 25. Mušic Margareta, Trzin 112. Naroda Ignacij, Štabak. Okorn Jožef, Moravče 43. Opaškar Janez, Gorjuša 8. Oražem Apolonija, Krtna 27. Orehek Franc, Česnjice 10. Orehek Franciška, Česnjice 10. Ovca Marija, Domžale 115. Pavli Jera, Stob 55. Pavli Lucija, Domžale 60. Pavlič Amalija, Domžale 37. Pavlič Valentin, Domžale 87. Per Marija, Podbrdo 23. Perma Franc, Trzin

Dalje na drugi strani

Nekaj novic iz so-sednjega Newburga

Cel večer sam smeh! To je bila zabava, ki jo je priredilo tamburaško društvo Triglav. Igra "Trije Prički" je bila na dnevnem redu. Igra je že sama na sebi zelo smešna. Če pa jo imajo poleg tega še igralci v rokah, ki so priznani strokovnjaki na odru, pa ni čuda, da so se še v ponedeljek nekateri držali za trebuh. Igrali so: Jos. Smrdel, Agnes Bobnar, Mihael Sušteršič, Ivan Fonda, Louis Grden, Andrej Žagar, Anton Zakrajšek in Anton Valenčič. Igra bi morala biti ponovljena, to je splošno mnenje.

Bodoča predstava pa se vrši v nedeljo 2. majnika, ko pride Rev. Knoblehar iz Chica go predavat o razmerah v starem kraju. Rev. Knoblehar je pred kratkim prišel iz Brezje, kjer je bil prej nastanjen. Kjerkoli je že govoril, povsod so ljudje se čudili stvarim, ki prihajajo na dan. Torej se nam nudi zelo zanimiv večer.

Bolezen se plazi tukaj okoli. Bolan je Andrej Blatnik že več kot mesec dni. Več kot teden je bolna Mrs. Prčun. Influenca je obiskala tudi Alojzija Permana, ki je podedel tej bolezni. Antonija Jeršan, ki je bila tudi primorana ostati več tednov v postelji, je sedaj zopet na prostem. Pet let stara hčerka družine Gros je hudo bolna. V Randall pa že dalj časa boleha Mrs. F. Česnik. Hud revmatizem jo drži v postelji takmočno, da se ganiti ne more. Bog daj vsem zdravje.

Spet je prišel nekdo in nam odpeljal eno dekle. Kdo pravi, da naša dekleta ne slovijo daleč. To je že tretja v kratkem času, ki gre iz fare, pa kmalu pojde še ena. Zadnji ponedeljek je prišel John Vidmar iz Collinwoda in nam odpeljal Josipino Planinšek, hčerko dobro znane družine Martin Planinšek. Želimo mlademu paru veselje in srečo.

Nov grocerist je med nami. Znano Furlanovo grocerijo je kupil Frank Hrovat iz 81. ceste ter bo takoj prevzel. Želimo mu uspeha. Hišo, v kateri je trgovina, je kupil Jos. Jerič, naš hardware man.

— Starišem Gros v Newburgu je umrla hčerka Josipina, stara 5 let.

— Pred kratkim je bil rojak John Butkovič, stnujoč na Bonna ave. obdolžen, da je udaril z nekim ostrim orodjem dr. Zupnika po glavi. Proti njemu se je dvignila obtožba zavratnega napada z namenom ubiti. V tork se je vršila porotna obravnava na Common Pleas sodniji pred sodnikom Kennedy. Porotniki so enoglasno zanimali krivdo Butkoviča, ko je dokazal, da ob času napada ni bil na dotičnem mestu. Butkovič je bil popolnoma oproščen. Zagovarjal ga je odvetnik M. S. Cerezin.

— Unija izdelovalcev cigar je sklenila upeljati sedemurni delovnik.

— Strašna nesreča v Ložu. V Ložu so se igrali na kupu hlodov otroci, kar eksplodira grenata; posledice so strašne: trije otroci so mrtvi, več jih je pa nevarno poškodovanih.

Pomen primarnih volitev 27. aprila.

Prihodnji tork se vršijo po vsej državi Ohio primarne volitve. Te volitve so razpisane po postavi, da se odloči med posameznimi kandidati ene in iste stranke, katerega želijo pristati dotične stranke. N. pr. republikanska stranka ima 7 ali 8 kandidatov, ki vsi želijo biti predsedniki. Kdo naj odloči, katerega kandidata naj se pripravi, ki katere naj se ovrže. Goto-vo da ljudstvo naj odloči. Ravno tako je z demokratičnimi kandidati. Socijalisti pri volitvah prihodnji tork ne pridejo v poštev, ker imajo samo enega kandidata, torej ni treba izbirati. Volivne koče bodejo odprte ob 6.30 zjutraj in se zaprejo ob 6.30 zvečer. Če ste vi republikanec, in veste, da bodejo kandidirali na republikanskem tiku Johnson, Harding, Wood, Pershing, Poinexter, Hoover in drugi, tedaj je vaša dolžnost, da greste na volišče in volite za onega kandidata, ki po vaše mnenju zasluži, da bi bil nominiran. Ako ste demokrat, bode morali odločiti za Bryana, Coxa, Edwardsa, McAddo, Palmer in druge, katere dobite na tiku. Torej te volitve v tork ne pomenijo, da bo ravno tisti predsednik, ki dobi največ glasov, ampak pomenijo samo, kateri strankarski kandidat je najbolj priljubljen pri ljudih. Zato pa tudi ne smete voliti kakor hočete, ampak vas vprašajo, ko stopite v volivno koč, če ste republikanec ali demokrat. Če ste vi lanksko leto volili republikan-ko, sedaj pa hočete pri teh volitvah voliti demokrata, ne morete tega storiti, ali pa narobe, če ste lani volili demokrata, sedaj pa hočete republikanca, je tudi nemogoče. Kaj ti te volitve niso za odločiti, kdo bo gospodar, republikanec ali demokrat, ampak samo kdo izmed republikancev in kdo izmed demokratov se izbere za kandidata. Registrirati se ni treba, razven ako lanksko leto niste registrirali ali ako letos prvič volite. Ko-nejne podatke o volitvah prihodnji tork pridobimo v našem listu v ponedeljek, 26. aprila.

— Ha, maščevanje pride prej ali slej! Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Tako je prav, gospodje suhači. I nu, kaj pa je? Čujte: 150 kongresmanov se poda prihodnji mesec na pot na posebnem vladnem parniku in Kitajsko. In vsi ti kongresmani so suhači prvega reda, ki so lanksko leto izkrojačili za-čubogo ameriško paro sa-harsko sušo. Oni so tisti, ki so vam potegnili kozarec pive in vina izpred ust. Sedaj pa, ko so pripravljeni za postopanje, so slišali, da je zganje dobro zdravilo proti "morski bolezni". Zato so skrivaj dali na parnik prepe-ljati ti suhači — oh, kako bi vas! — cele zaloge žganja, za zdravilo! Toda usoda jih je dohitela. Zvezni uradniki v San Francisco so o tem zve-deli in so rekli: Kongresman gori ali doli, žganja ne bode-te pili. Če ga drugi ne smejo, tudi vi ne! In zganje je bilo zaplenjeno. Da bi vi videli krokodilove solze kongresma-nov po "viski"! Slika-sliki!

Zanimiva izjava italijanskega poslanca.

Trst, 22. marca. "Edinost" naša razgovor svojega poslanika v Florenci s znanim italijanskim Gaetanom Salvemini, čigar nazori glede italijanskega vprašanja se strinjajo z onimi poslanca Bissolati. Poslanec Salvemini je med drugim rekel: Že ob izbruhu vojne sem naglašal, da Italija izvršila čin ne samo mednarodne pravičnosti, ampak tudi pametnega narodnega egoizma, če bi izvajala politiko za prijateljski sporazum z južnimi Slovenci. Te politiki nasprotujejo prepričanja Italijani in Slovenci, narodno mešanem ozemlju ob Jadranski morji. Medtem, ko Italijani in Slovenci ne more rešiti z jasno zarezom med Italijani in Slovenci, ampak, da ga je treba urediti s kompromisom, ki naj spoštuje življenjske potrebe obeh narodov. In ker morajo po tem teritorialnem kompromisu ostati italijanske manjšine v slovenskem ozemlju, morate vladi Italije in Jugoslavije zagotoviti manjšinam svobodo narodne kulture in pravno enakost, da se izognete iredentizmu in omogočite trajne prijateljske odnose med obema državama.

Glede londonskega pakta je izjavil Salvemini: "Vedno sem kritiziral londonski akt, ker je krivičen do Jugoslovenov in škodljiv za Italijo samo. Smatram pa januarjski kompromis (Lloyd George Nitti) kot sprejemljiv za obe stranki. Seveda kompromis ni popoln. Mogel bi moral se bo zboljšati, kakor hitro se bodo utrdili zavezniški odnosi med Jugoslovenom in nami. Toda ob sedanjem stanju stvari sem prepričan, da so na vrsti Jugosloveni, da dokažejo dobro voljo s tem, da sprejmejo pariški kompromis, potem, ko je italijanska vlada dokazala svojo dobro voljo z izjavo, da se je odredila londonskemu dogovoru. Enakih misli je tudi Leonida Bissolati."

Na vprašanje, ali misli, da Italija izvedla londonski dogovor, če ne pride do italijansko-jugoslovenskega sporazuma, tudi proti volji Amerike, je poslanec Salvemini odgovoril: "Tega ne vem. So stvari, ki se tičejo diplomatov. Moje mnenje je da bi morala Italija, če bi sporazum postal nemogoč, anektirati brez ovinkov s popolno suverenostjo vsa ozemlja, ki

T. G. MASARYK.

Dne 7. marca je praznoval 70. rojstni dan mož, ki je veljal v delu za veličino češkega naroda. Češkoslovaški narod zre brez razlike svetovne ga naziranja in politične pripadnosti z ljubeznijo in spoštovanjem v moža, ki s trdnjo roko in poštenostjo vodi češko republiko v najtežjem času.

Vzšel je iz najnižjih plasti naroda. Rodil se je dne 7. marca 1859 kot kočijažev sin v Hodoninu na slovaški Moravi. Do svojega 15. leta je bil kovaški vajenec, potem je šel v šolo. Posvetil se je študiju filozofije in postal leta 1882. izvanredni profesor filozofije na praškem vseučilišču. Mladi anekanj se ni bavil samo z vedo, ampak je organiziral del mlajše češke inteligence, ki je pozneje vstopila v prve vrste češkega političnega življenja in zanesla v svet nove, sveže tokove. Skupaj mlade inteligence, ki ji je načeloval in jo idejno vodil Masaryk, je postala jedro realistične stranke; ta je postala 1. 1906. Masaryka v dunajski državni zbor. Realisti so bili številno šibki, imeli so v parlamentu dva poslance,

po zasneženih ruskih poljanah in pred njim so defilirale prve češke brigade, ki jih je ustvaril s svojo energijo. On, pacifist in Tolstojev učenec, je vodil svoj narod v boj za osvoboditev.

Češki narod slavi danes enega izmed svojih največjih mož. Jugoslovani, ki smo zvezani s češkoslovaškim narodom z nesmrtno vezjo krvi in s spomini na skupne vroče boje za osvoboditev, pozdravljamo zidarja češkoslovaške države. V njem vidimo resnovernega in poštenega kulturenega delavca in silnega bojnika za slovansko svobodo, za svobodo češkega in tudi jugoslovenskega naroda. Naj bo njegova oseba trdna vez, ki druži slovanski sever z jugom!

T. G. Masaryk.

IZ STARE DOMOVINE.

Osmrtica Kristanovi struji. Voditelj slovenskih komunistov inž. Gustinčič, je napisal v glasilu hrvatskih komunistov "Novi Istini" osmrtnico socializma desničarjem. Med drugim pravi: "Dozorel je socialni patriotizem v Sloveniji. ... Mi smo videli malomeščana Prepeluha potovati na državne stroške v Pariz in prigrasiti proletarce Slovenije na svojo pest v II. internacionalo. Mi smo ga videli potovati v Italijo na državne stroške in simulirati tam poslanstvo našega proletariata brez njegove vednosti. Mi smo videli iti Kristana v Novi Sad, da ujedini naše delavstvo z najbednejšo politično prikaznijo v Hrvatski, s korajčanskimi malomeščanskimi šovinisti, ki stopajo sedaj v vlado s hrvatskimi klerikalci — brez vednosti naših organizacij. Mi smo videli potovati Periča in Svetka na državne stroške v Ameriko v vasovanje k Gomerjevemu šovinistom. Videli smo, kako nas je policija socialnopolitičnih šovinistov dvigala na dan političnih konferenc in zbora stranke po noči s posteljo in nas vlačila v zapore, samo zato, da se na tih zborih in na tih konferencah ne sliši svobodna in pravična kritika njihovega dela. Videli smo jih podpirati najpristnejše reprezentate našega velekapitalizma v buržuazijski vladi in videli smo marsikaj pri teh ljudeh, kar nam je jasno govorilo, da so to naši Kerenškiji, Scheidemannji in krvniki Noskejevega tipa, toda, da se bodo upali tako hitro izluščiti v vsej svoji brezstidni konfrevolucionarni obliki, tega si tudi najpešmistnejši izmed nas ni mogel misliti. Toliko cinizma res nismo pričakovali! — "Naprej", "Delavec" in "Ljudski glas" niso več proletarski listi, ampak čisto buržujska trobila in naš proletariati bo iz njihovega držanja izvajal logične konsekvence. — S socialističnimi odpadniki nečemo imeti ničesar več skupno! — Ing. D. Gustinčič."

V mestu Višnjigori se je odpovedal županstvu dosedanj župan g. Janko Zupančič, za mesto si je med vojno pridobil nebroj zaslug. Za novega župana je izvoljen ter je že prevzel posle g. Ivana Fugec, vrvarski mojster v Višnjigori.

S Posavja. V Stožcah je že dvakrat zaradi tatvine kaznovani Janez Zajc kradel koke, proso, krompir; dober mu je bil tudi mlekarški vozček in konjska oprema; pil je pa tudi rad, kakor pripovedujejo priče. Sitarjevi je kradel, pri kateri je služil za hilapca. Zajc je sin premožne hiše, to da zašel je na slaba pota in je bil zaradi tatvine že štirinajstkrat kaznovan; medtem petkrat zaradi hudodelstva. Aretirali so ga na Javorniku, kamor je šel s Posavja služiti. Sodisce je prisodilo Zajcu 2

NEVARNOST!

Neki clevelandski blaznež je ranil svojo ženo — potem po je sebe ubil. Žena je živela in je morala skrbeti za pet otrok. Eden izmed dečkov, 13 let star pa že kaže znake očetove bolezni — blaznosti.

Cleveland nima bolniških prostorov, da bi zdravil njegovo duševno bolelo. Ko bo ta fant končno zgubil kontrolo nad seboj ter naredil zločin, tedaj bo postava skrbela zanj. Medtem pa, če se ne zbriga, je on nevarnost za sebe, za družino in za vsakega izmed nas.

Volite, da bodo Clevelandčani zdravi, varni

Volite, da se odobri \$3.500.00 bondev za mestno bolnišnico. Ta bolnišnica bo preskrbela prostor za tega fanta. Odpri bo prostor za bolnike s spolnimi boleznimi. Mestna bolnišnica mora skrbeti za duševno bolne in družabno bolne — ker ne more nihče drugi skrbeti za nje v Clevelandu.

Preskrbelo se bo nove prostore za zdravniško oskrbo, za očesne bolezni za nalezljive bolezni, katerih se ne more izolirati in držati doma.

Bolniške postrežbe potrebujemo takoj. V vsem velikem Clevelandu je samo 3400 bolniških postelj — 3 in pol za vsake 1000 ljudi. New York in Boston imata 5 postelj za 1000 ljudi, in to je najmanj kar varnost zahteva.

Nam primanjkuje 1500 bolniških postelj, in vzelo bo mnogo časa, da se pridobi prostor za nje. \$3.500.00 bo preskrbelo le polovico kar manjka — 700 postelj. Privatne bolnišnice bodejo morale skrbeti za ostanek.

Mesto bi nemudoma potrebovalo 2000 postelj, in sedaj se bo volilo za denar, da se jih preskrbi 700, kar se mora dovoliti. To MORATE voliti.

Ne pozabite, da večja mestna bolnišnica pomeni več bolniških strežnic, pripravljenih za bolniško in domačo postrežbo, vi veste kako jih primanjkuje. Postrežba v mestni bolnišnici je sedaj pomanjkljiva, in če vi volite za izdajo bondev se bo temu pomagalo. Volite "YES"

Ta oglas je plačan s prostimi darovi, katere je nabral The Cleveland Advertising Club pod načelstvom Dudley S. Blossom, mestnega zdravstvenega ravatelja in Alva Bradley, direktorja javne blagajne.

VOLITE "YES" ZA VEČJO MESTNO BOLNIŠNICO PRI PRIMARNIH VOLITVAH V TOREK, 27. APR.

leti in pol težke ječe. "Ali boste kazneni sprejeli?" — ga vpraša prvomestnik nadsvetnik Zebre. "Jo bom, saj se nimam kam pritožiti. Če bi bil veržnik, bi pa bilo vse dobro," pravi Zajc in pogleda divje po pričah. Zajc bo odpustan takoj v Maribor.

Koga se nemški štajerski kmetje še boje? O uporu štajerskih nemških kmetov pri Čmureku smo že poročali. Zabeležili smo, da so mogli uporne kmete ki so se z orožjem v roki uprli uradni rekviziciji. Vkrtili so jih na ta način, da so jim zagrozili, da pokličejo na pomoč jugoslovensko vojaštvo. O tej stvari piše sobotna "Arbeiterzeitung" dobesedno: "Deželni glavar dr. Rintelen je mogel pri svojih pogajanjih uporne kmete samo s tem pribaviti k oddaji živine, da jim je zagrozil, da bo dal takoj zasesti vso pokrajino po jugoslovenskem vojaštvu." Ali ni to dejstvo nad vse značilno? Avstrijske oblasti morejo vzpostaviti mir in red samo z grožnjo, da pokličejo na pomoč Jugoslovane. Kako globoko je to morala v Avstriji pasti avtoriteta oblasti, ako morejo vzdržati mir in red samo s

strašilom jugoslovenskega vojaštva. Najzanimivejša stvar pa je to, da je bil zares isti deželni glavar dr. Rintelen, ki je, kakor konstatira "Arbeiter Ztg." lani oborožil nemško prebivalstvo ob meji proti grozeči jugoslovenski okupaciji, primoran groziti z Jugosloveni, da se ubrani tistih kmetov, ki jih je lani sam oborožil proti jugoslovenski vojski.

Uvedba prisilnega dela v sovjetski Rusiji. Poljski listi poročajo, da je ruska sovjetska vlada militarizirala vse železnice in strojarne. Delavci, ki bi ne hoteli delati, sovjetska oblast takoj aretirajo in jih pošlje na fronto. V tvorni cah je uveden 12 urni delavnik. Glasilo boljševiške vlade "Krasnaja Gazeta" imenoma naštevata vsa industrijska podjetja, v katerih so delavci skupaj, da uvedejo 12 urni delavnik, in poziva vse delavce, naj sledi temu vzgledu. Menjševiki ostro napadajo sovjetsko vlado ter ji očitajo, da je s tem zopet uvedla suverenstvo delavskega stanu. Na menjševske napade je odgovoril ljudski komisar Sinovjev, da je mogoče propad

države preprečiti ne s strokovnimi organizacijami, marveč samo z železno disciplino, ki je edino sredstvo, da se dvigne produkcija.

Podpis tujcev v zasedenem ozemlju. Trst, 29. marca. Generalni civilni komisariat za zasedeno ozemlje razglasa sledeči odlok: 1. Odrejen je popis tujcev, ki bodo navzoči o polnoči od 31. marca na 1. Kot tujci se smatrajo tisti, ki niso niti rojeni, niti pristojni v zasedeno ozemlje, ali ki niso rodom iz kraljestva. 2. Vsi tujci tudi tisti, ki imajo dovoljenje za prebivanje, in ki se bodo nahajali ob gori določene časa v Trstu ali okolici, bodisi, da so nastanjeni za stalno, začasno, ali mimogrede, imajo potemtakem dolžnost, da se javijo po družinah če živijo skupno, in vsak zase, ako so sami. — Točka tretja četrt, peta in šesta se bavi s formalitetami odloka. — 7. Zglasitev je obvezna tudi za one tujce, ki se povrnejo, ali pridejo v Trst po popisu (po polnoči od 31. marca do 1. aprila) brez ozira na vzrok ali trajanje njihovega prebivanja. 8. Ravnotako se bo morali naznaniti tujci končnoveljavnj odhod, ka-

kor tudi vsaka izprememba njegovega stanovanja v Trstu. 9. Prestopki proti temu odloku s strani obveznikov pod točko tretjo in sedmo bo kaznoval civilni komisariat v Trstu z globo od 100 do 1000 lir, ali v slučaju neizterljivosti z zaporom od 10 do 100 dni; gostilničarjem, lastnikom prenočišč pa se bo odvezlo začasno ali trajno dovoljenje obrti. 11. Na podlagi popisa in zglasitve se bodo izdajale tujcem živilske izkaznice.

Vlom in tatvina. Novacerev pri Celju. V noči pred praznikom sv. Jožefa so brez božni vlomilci ukradli v tukajšnji župnijski cerkvi iz tabernaklja srebrno pozlačeno monstranco z veržicami visoko okrog 50 cm. z Najsvetejšim vred ter srebrn pozlačen pokrov obhajilnega keliha ter povročili s tem ogromno škodo. Ni dvoma, da smo spravili dva prava storilca že takoj ta dan pod ključ. A žalibog ne moremo nikjer zaslediti ukradene monštrance z Najsvetejšim in omenjenega pokrova. Ker se imenovanje predmete spravilo po se neznanih sokrviceh v druge kraje.

SVETLOBA IN SENCA.

POVEST
Spisal
DR. FR. DETELA.

Meglenega jesenskega jutra je peljala Mana Gašperja, Janezka in Anko k popisovanju v šoli in jim gredoče še bu dila ljubezen do šole s tako resnim opominjevanjem, da je postala Anka vsa malodušna. V sobi, kjer se je vršilo popisovanje, je bilo že precej mater in tudi nekaj očetov s svojimi otroki. Gašper se je oziral okrog in zagledal v kotu Rožmanovega Pepeta, ki mu je izza hrbe svoje matere prijazno jezik pokazal. To vedenje Pepetovo ob takem času, na takem kraju in v taki okolici se je zdelo Gašperju pogumno in moško in je osrčilo tudi njega Stopil je k Pepetu in ga pozdravil.

"Poglej novega učitelja," je šepetal Pepe.

Gašper je pogledal učitelja naravnost in se mu nasmejal. "To je prav, to je lepo," ga je pohvalil učitelj, ki je vedel kako je treba postopati, da si pridobi srca učencev. "Sola, ti me veselijo. Kaj ne? Boš videl, kako prijetno bo v šoli." Pobožal je Gašperja po licih, in fant je zardeel, ker mu božanje ni bilo všeč.

"To sem mu že jaz vse povedala," je segla Mana vmes. "Kolikokrat sem mu rekla in tudi tema dvema, da ne bo nič hudega v šoli; samo poslušati bo treba in paziti in učiti se. Pridne učence ima tudi učitelj rad."

"Tako je prav," je pohvalil učitelj tudi Mano; "pri težkem in važnem delu vzgoje se moramo vzajemno podpirati, da ne bo eden zidal, drugi podiral."

"Če ne bo kaj prav v šoli," je dejala Mana, "kar meni povejte, gospod učitelj! Jaz pri dem pa tudi povedati, če bodo otroci doma nepokorni."

Če bi bili otroci umeli, kakšna zarota da se kuje proti njim, bi se bili šole seveda še bolj veselili. Razprava pa bi se bila vlekla še naprej, če bi se poslušalci ne bili naveličali.

"Dajte no, gospod učitelj!" je dejala Rožmanka, "dajte no, da pridemo naprej; jaz ne utegnem čakati."

Otroci so se srečno vpisali. Izgubili so precej strahu pred šolo in se za dobre nauke že nekako utrdili. Gašper se je vračal mnogo pogumnejši do mov. Jerica mu je pritekla na proti, ker se je ves čas bala zanj. Z veseljem se je prepirala, da se mu ni nič zgodilo; samo resnejši in bolj moški se ji je zdel; umevno, ker je že toliko izkusil.

Gašper se je šole hitro navadil. Dobil je prijetno družino, in vsak dan se je zgodilo kaj znamenitega. Najživahnejša med učenci, sta bila Rožmanov Pepe in Gladežev Jožek. Tadvata sta priskrbeli sošolcem vedno kakšno zabavo. Pepe je znal imenito kihati, Jožek je znal metal kroglice iz papirja tako spretno, da je zadel vsakega, v kogar je pomeril.

Gašperju sta se pridružila, ko je šel iz šole, oba in ga vabila, da naj pride, da se bodo igrali roparje.

"Kako pa se to igra?" je vprašal Gašper.

"To je tako," je razlagal Jožek. "Jaz sem poglavar in pošiljem svoje roparjike po vrtih, da naropajo jabolk, hrušek, češpelj. V hosti se potem zberemo, kadar jaz zažvižgam. Poglej, kakšno piščalko imam! Prava vojaška piščalka. Tam delimo plen in južnamo in pripovedujemo, kar je vsak doživel, in se dogovorimo za naprej."

"To pa niste roparji; to ste tatje," je segla vmes Anka. "Tiho no bodi, neumnica," jo je zavrnil Jožek, "ki ne veš, kaj je vojna!"

"To vem, da je krasti greh," se je ustavljala Anka. "Greh gre v meh, meh poči, in greh vun skoči."

"Gašper ne pojde v vašo družbo," je dejala Anka.

"Tebe bo poslušal!" je dejal Pepe. "Kaj pa hodiš ti z nami? Pojdi naprej ali pa ostani zadaj! S teboj ne govorimo."

"Gašper, nikar je ne poslušaj!" je učil Jožek. "Kaj pa kaditi ali znaš?"

"Ali znaš ti?" je vprašal Gašper, ki ni bil pripravljen na tako smelo vprašanje.

"Jaz se ne bom nič bahal," je dejal Jožek. "Pokadil pa sem enkrat tri cigarete eno za drugo."

Gašper ga je začuden pogledal. Da je Jožek tak možak, tega si on ne bi mislil. Jožek pa je izvlekel iz žepa zmečkan zavitek tobaka in si začel viti cigareto.

"Poglej, kakšne imam že prste!" je dejal ponosen. "Vse rjave, od samega tobaka. Dokler se ne privadiš, je huda. Pepeta pobira, če le eno pokadi."

"Ti, nikar ne laži!" se je jezil Pepe.

"Kje pa dobivaš ti tobak?" se je oglašila Anka.

"Kaj tebi mar!" jo je zavrnil Jožek. "Ti mi ga nisi kupila."

Gašperju se je zdel Jožek imeniten človek, in prav vseč bi mu bilo, če bi ga naučil kaditi; in roparje igrati bi bilo prijetno, ker bi bilo precej nevarnosti vmes. Toda naravnost obljubiti, da se pridruži slavnim roparjem, si ni upal, ker ni vedel, če ga bodo dema pustili.

In prav je storil; zakaj Anka je komaj čakala, da je povedala doma, kaj da se je zgodilo v šoli in kako je Jožek zapeljeval Gašperja. Stric Tone je kratko in malo prepo vedal Gašperju hoditi v Jožkovo in Pepetovo družbo.

"Tu se vidi, kaj je žena, kaj je mati," je dejala Mana. "Gla dež je zelo pameten in moder mož; ampak Jožek nima več matere, in materino srce premore več kot očetova glava."

Gašper pa je blagovoljnatihem Jožka in Pepeta, ki uživata v polni prostosti svojo mladost. Kdaj naj se pa on roparje igra? Kadar bo odrasel, kadar bo star? Oh, kako znajo stari ljudje mladini veselje greniti! Nobena prošnja ni pomagala Gašperju. Stric je bil neizprosni; pri teti pa fant še do besede ni prišel; toliko je vedela povedati stvarilnih zgledov o tateh in roparjih, kako je nekoč eden, ko je stal že pod visilčami, poklical svojo mater, kakor da se hoče od nje posloviti. Ko je pa reva mislila, da jo bo sin poljubil, ji je odgriznil nos, češ, da je ona kriva, da je sin tako zabredel, ker ga ni strahovala v mladosti. Če bo torej enkrat morebiti Rožmanov Pepe svoji materi ali Jožek svoji materi ali Jožek svojem očetu nos odgriznil, ali naj ga tudi Gašper teti Mani? Otroci morajo ubogati, in brez strahu še mačka ni pridna.

Gašper, ki je uvidel, da se ne da nič opraviti, se je vdal v svojo usodo; Anki pa je dolgo pomnil, da ga je bila zatožila. Kdo se more na žensko zanesiti! Gašper je bil postavil važno načelo, da kar se med učenci zgodi, naj med učenci ostane. Tudi Janez je bil teh misli; Anka pa ne, ki je rekla fantoma, naj se vede, kakor se spodobi, potem se jima ne bo treba nič bati. Tej neizprosni nadzornici se je moral Gašper pokoriti. Navadil se je polagoma rednosti in dela in hitro je napredoval.

Skrbi zaradi šole je bil stric Tone rešen; prišlo so pa druge sitnosti. Oglašil se je Tetrev kot Gašperjev in Jeričin sorodnik in pripovedoval, kaj da pravijo ljudje, da drži namreč on fanta pretrdo, češ, ker ima Gašper vendar lepo posestvo in bi mu treba delati kakor kakšnemu siromaku. "Tetrev," je dejal Tone, "če bi gospodarji tako malo delali kakor marsikak siromak, na primer ti, bi morali tudi beračiti. Vsak gospodar mora preživiti sebe in par takih, ki nočejo delati."

"Prav res je to," je dejal Tetrev. "Zato tudi jaz tebe zagovarjam in pravim, da je prav tako. Mlad se mora človek dela učiti; ali boš starega osla učil? In to pravijo, koliko da ti fant že zaleže, za ene ga hlapca, pravijo, in koliko da ti bo prislužil. Saj veš, kako je. Ljudem ne ustrežeš nikoli. Ampak ali naj ima varih od svojega varuštva poleg tolikih skrbi in sitnosti še škodo? Tak varih bi bil norec. Kako lahko tudi dobe premožne sirote varuhe, in marsikdo si je pri teh skrbih in sitnostih opomogel, pravijo ljudje. In zakaj si ne, če je po pravici? pravim jaz."

"Pusti te marnje, Tetrev, in povej, čemu da si pravzaprav prišel!"

"Dobro, da si me spomnil. Glej, čisto sem bil pozabil. Tisti dve jablani na Gašperčkovem vrtu, ki gle data proti moji hiši, tisti dve če bi jaz smel otresti. Saj jabolka niso velika prida, špinclji so ali pa jelške. Z Gašperčkom sem že govoril, in on mi je rekel: Le otresite, stric! On mi pravi zmeraj stric, dasi nisem pravzaprav stric; no, pa saj tudi tebi pravi stric, ki se sorodnik nisi. Torej, le otresite stric! mi je rekel. Jaz sem si pa mislil, da bom vprašal še tebe. Za fanta nima nobene vrednosti, meni bi pa prav prišlo. Ali ne?"

"Ali veš ti, kaj ti bom jaz povedal? Ti pusti mene pri miru z marnji, fanta pa s prošnjami! Gašper bi zdaj najbrž vse razdal in ti gotovo vse vzel. Ampak za njega je to dobro iti za tebe to slabo, da nima on zdaj nič govoriti. Vse to sadje bom jaz prodal. Če ponudiš ti pravo ceno in našteješ denar, boš tresel, zastoj na nič."

"Torej nima Gašper zdaj res nič besede in ga hočeš ti kar odriniti?"

"Beseda nima zdaj nič; odriniti pa hočem jaz tebe, ne njega. Če hočeš ti kaj imeti, obračaj se do mene!"

"Prav, Tone; samo da vem. Ali mi verjameš, da nimam zabele nič več pri hiši? Saj veš, da nočem zastoj; poleti ti pridem delat, kaj lahkega, kolikor zmore star siromak."

"Pojdi k Mani; morebiti ima kaj odveč. Te-le odpadke lesa tudi lahko pobereš. V skladanico mi pa nikar ne ho di ponoči!"

"Tone, to je moral biti kdo drug. Jaz da bi se bil tako izpozabil! Ni mogoče! Ti se motiš! In ponoči! Ponoči jaz spim kakor medved. Nepošte nih ljudi je povsod dosti. Ali hočeš ti, da jaz malo pozvem?"

"Ni treba. Kar pojdi!"

Tetrev se je nekoliko pomisljal. Zabele je res potreboval, dobrih naukov-tete Mane pa ne; presedalo mu je, da bi taka priskrbljena ženska učila starega siromaka, ki je že toliko izkusil. "No, pa pojdem," je dejal čez nekaj časa. "Ali si ji tisto o skladanici ti povedal?"

"Mislim, da ne."

"Prav si istoril. Ženske ne znajo prešojati takih stvari."

Tetrev je šel in prepustil Toneta neprijetnim mislim. Da se bo o njegovem varuštvu vsakovrstno govorilo, na to je bil pripravljen; vendar ga je zabolelo, ko je to slišal. Koliko truda in odgovornosti si je bil naložil! Kako prijetno in brez skrbi bi bil preživel stara leta, če bi ne nosil tega bremena! Koliko lažja je naloga staršev, katerih ne sumnihi nihče, katere plačujejo otroci s hvaležno ljubeznijo! Kaj pa bo on dobil za plačilo? Morda pozneje podobno očitjanje od varovancev, kakršno mora zdaj od drugih ljudi poslušati. Če ju dobro vzgoji, ne bo zasluga njegova; če se mu ne posreči, bo to v očeh vsega sveta njegova krivda. Da bi bil le že konec teh težav! A čakajo ga najtežja, najnevarnejša leta. Prav potrla so bila Toneta dobrohotna poročila

strica Tetreva.

"Stric, stric," je pritekla v delavnico Jerica, zlezla Tonetu na kolena in ga objela okoli vratu, "pojdite pomagat!"

"Kaj pa je, Jerica?" se je nasmennil Tone in jo pritisknil k sebi.

"Teta je huda; in kako je huda! Na Tetrevčka. Ta siromak se že joka. Dvakrat si je že nos obrisal. Morebiti bo moral še klečati. Meni se tako smili."

"No, pa pojdiva na pomoč! Naju dveh se teta menda vendar ne bo lotila," je dejal Tone, vzdignil Jerico na roko in jo nesel v drugi konec hiše, odkoder se je že slišal tete Mane glas. Zdal je bil zopet dobre volje. Svetli žarki otročjih oči, ki so ga tako smešno milo gledale, so bili razpršili težko meglo. Oh, kako je bila podobna Jerica svoji materi! Isti svetli lasje in rdeče zametasto lice in topli pogled srčnih oči. In njemu naj bi bilo žal, da se tudi zanjo!

Tetrev je stal skrušen pred teto Mano in tužno smrkal.

"Malo zabele mu je daj, Mana!" je dejal Tone, ki je hotel ustreči Jerici.

"Kdor ne dela, naj ne je, pravi sv. Pavel," se je jezila Mana. "Ta človek bi samo lenobo pasel."

"Krave sem tudi pasel, Mana," se je zagovarjal Tetrev. "Kako bom pa delal, če ne jem, in nezabljenjedi ne prenese moj želodec. Da, ko sem bil mlad; a zdaj sem star siromak."

"Usmili se ga, Mana!" je prosil zopet Tone, in Mana ga je uslišala.

"Tone, ti si dober in pošten človek," je dejal v zahvalo Tetrev; "Mana je pa trda."

"V mehki zemlji se miši za rede," ga je zavračala Mana, "med mehkiimi ljudmi pa le-nuhi."

"Prav huda ženska je to," je godrnjal mož, ko je nesel v piskrcu zabelo domov. "Raj ni Gašper je prav storil, da je ni vzel; zato se pa zdaj nad drugimi možiki znaša. Kakšen jezik ima! Kar pred noge bi ji treščil piskrc z zabelo vred."

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DEKLE STARO 16 LET ALI VEČ, dobi dobro službo pri poštenih družinah, kjer se lahko nauči vsakega slovenskega staršarja, ki hoče svoje hči zagnati v dobri družini, naj vprašajo v našo listnu.

DIREKTNI
BRZOJAVI

zveze s tujezemskimi tržišči nam omogočajo, da vam damo hitro postrežbo, kadar pošiljamo denar za VAS do vseh točk VSAKE DEZELE na svetu kamor se more poslati denar.

Po sedajni nizki ceni tujezemskega tržišča morete kupiti TUJEZEMSKÉ BONDE, katere lahko takoj rabite ali pa v bodočnosti, po cenah, ki pomenijo velik prihranek za vas.

Drafti Money Ordri Denar po kablju

ZADNJEGA januarja smo pridobili sledeči oglaš, kjer smo oznanili naš

DIREKTNI
BRZOJAVI

v zvezi z Foreign Exchange tržišči, in tudi navetovani, da se kupuje sedaj tujezemske vrednosti ko so nizke v ceni. Odtodaj je tujezemski denar precej napredoval, posebno pa angleški sterling. Pridite SEDAJ k nam, kar se tiče nizkih cen tujezemskih vrednosti.

Tujezemski
oddelek
OTIS & CO.

Cuyahoga Bldg.
216 Superior Ave. N. E.

MI
POSILJAMO
DENAR
POVSOD

Nasproti
Pošte

HITRA POMOČ
Onkabelni valed pretehtnega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slabotni hrbet, pretenjeje in izpahnanje, temu je lahko hitro od pomoči s tako hitro uporabo
PAIN-EXPELLERJA
"Prijetelja v potrebi"
Dražina, ki ne enkrat spomnala njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en PAIN-EXPELLER je, in v vsaki vaši opeknjeni s malo trnitiško znamko.
SIDROM
Če nima dovolj te trnitiške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 25 in 70 centov v vseh lekarnah ali pa pri
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York.

Posušeno grozdje in grozdni mošt

Vaša zadnja prilika pred
novim pridelkom.

Zakaj bi kupovali grozdni mošt v steklenicah in bi plačevali za labelne, steklenice ter bokse in vse druge nepotrebne stroške, ko lahko vse to kupite na barelne prav poceni.

DELANO V CALIFORNIJI

Mi imamo prve vrste dobro kapljo, nezavreti beli ali rudeči mošt, delan v Californiji lanskega oktobra in novembra, in ki ima še vedno isti okus, svež in prijeten kot oni dan ko je bil narejen, in torej rabite to pijačo na isti način in za isti namen kot ste bili vajeni.

Tudi imamo mi naprodaj najboljše rozine, bele ali črne

PO JAKO NIZKIH CENAH

Kar se tiče informacije glede cene in kakovosti blaga, pridite k meni, 1948 East 123rd St. ali pa pokličite Ohio State Tel. Crest 633 K, in pridem osebno k vam, da se pogovorimo. Pošiljamo tudi izven Clevelanda po nizkih cenah.

Če hočete imeti jeseni najboljše grozdje za sebe ali naprodaj, tedaj mi naznanite, ki vam sporočimo vse potrebno.

A. Columbro,
1948 EAST 123RD STREET

V NAJEM

Proda se ali zamenja za posvetilo
Clevelandu. 85 akrov, blizu mesta in
elektrici. Dobra hiša 7 sob, klet in
krovi, druga poslopja. Fina zemlja pri
M. R. Steibel, 1013 Evangeline Road.
Tel. Wood 456 R. Vzemite London Rd.
Pozor do E. 155. ceste in St. Clair (48)

NAPRODAJ JE PEČ na plin in presov
skoro nova, rahljena samo eno zimo.
Pozor se na 1261 Norwood Rd. (48)

ZELO MODERNA ZIDANA HIŠA na
Addison Rd. za 4 družine in 2 garaži,
je naprodaj, vse moderne naprave. Po-
zve se na 6106 St. Clair Ave. (48)

Bailey's

THE BIG STORE

Pomladne suknje po \$18

DOVOLJ teške, da dajejo potrebno gorakoto za zgodnjo
spomlad in ne pregorke, da bi se nosile preko tankih
oblek skozi poletje. Te pomladanske suknje vam bodo
ugajale, in delane so iz materiala kot

Wool Velour Tweeds
Polo Cloth Serge Polin

Fin krojaški izdelek, mladostni vzorci, s pasovi. Viso-
čina do kolena, dolžina ali športna. So mnogo več
vredne kot zahtevana cena. Mere za ženske in gospo-
dične.

po \$28

SUKNJE, ki so enako "smart" za nositi kot tudi udobne.
Za žene in dekleta. Dolžina do kolena, športna ali
polna. Material je

Silvertone Serge Veloud de Laine
Posebna kvaliteta Tweeds.

Največ njih finese je v krasnem krojaškem izdelku.
Podšite ali deloma podšite.

po \$38

ZENSKJE, ki hočejo sukno najfinejšega izdelka, jih do-
bijo v tej skupini. In zadovoljne bodo z njimi, ker jih
dobijo po teh ceni. Material je

Tinseltone Bolivia Tricotine
Camel's Hair Polo Poiret Twill

Dolžina je do kolena, športna ali polna, popolnoma
podšite in izvrstna kvaliteta. Mere za žene in dekleta.

Baileys Tretje Nadstropje.

Najboljše! Najbolj sigurno! Najbolj praktično!

Posiljati denar v staro domovino je preko stare

The Lake Shore Banking & Trust Co.

Vogal 55. ceste in St. Clair Ave. Cleveland, O.

Stara Lake Shore banka izdaje bančne menjice, (for draft)
katere se izplačujejo po celem svetu, posebno pa pri jugoslovanskih
denarnih zavodih, kakor hitro se predložijo v izplačilo.

Vložite svoje prihranke in imejte svoje bančne posle z banko,
katere OGROMNO PREMOŽENJE znaša svoto preko \$26.000.000.
Mi plačujemo 4 procenke obresti od vseh vlog. Vse naše podruž-
nice imajo tujezemski oddelek, preko katerega morete poslati denar
v staro domovino. Posebno pozornost posvečamo jugoslovani in
Collinwoodu v naši na novo odprti podružnici na EUCLID AVE.
IN IVANHOE ROAD.

NASLOVI NAŠIH PODRUŽNIC:

E. 55th St. & St. Clair Ave. St. Clair Ave. & E. 125th St.
Prospekt Ave. & Huron Road. Superior Ave. & E. 120th St.
Superior & Addison Road. Euclid Ave. & Ivanhoe Road.

Točnost in sigurnost je naše geslo.

Za vse informacije, pošiljanje denarja, kako morete dobiti vaše
rojake in prijatelje k sebi, se vselej obrnite na upravitelja našega
tuzemskega oddelka g. J. B. Mihajević, ki vam hoče vselej pri-
jazno postreči in dati vse potrebne informacije.

Pridite osebno ali pa pišite na

The Lake Shore Banking & Trust Company

E. 55th St. & St. Clair Ave. Cleveland, O.

Imamo direktno zvezo z Jugoslavijo
Izdajamo čeke na ljubljanske in dru-
ge banke. VAŠ DENAR PRIDE DOMOV
TAKO HITRO KAKOR VAŠE PISMO.

Za NIZKE cene in TOČNO postrežbo pri
posiljanju denarja v domovino se oglašite
pri

PAUL SCHNELLER

FOREIGN EXCHANGE AGENCY.

6313 ST. CLAIR AVENUE.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke

Sedaj živimo v času NEGOTOVOSTI in ZLORABE, vsak skuša postati hitro
bogati, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod,
kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkuše-
nim in premožnim tvežem; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče iz-
polniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi
dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 Kron	\$2.70	1000 Kron	\$ 8.00
400 Kron	\$3.60	5000 Kron	\$40.00
500 Kron	\$4.50	10000 Kron	\$78.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi.

Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New
York Bank Draft.

Frank Sakser

82 Cortlandt St.

New York, N. Y.

X-zarki preiskava za \$1.00

Ce ste bolni, brez osira kaj je vaša bolezen, ali koliko ste že obupali
radi bolezi!

Nikar ne zgubite upanja, ampak pridite k meni

Jaz zdravim vaškavratne specialne bolezni moških in žensk, zajedno pa bolezni krvi, koje bolede,
obisti, jeter, pljuca, mišic, srca, nosu in grlu. S pomočjo X žarkov, elektricitete in mojega najbolj modernega
zdravljenja, bodele postali boljši v najkrajšem mogućem času.

Pri nas ni nobenega ugibanja.

Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave, da doženem, kaj vas boli. Jaz rabim X
žarke stroj, mikroskop in kemično analizo ter vse znanstvene metode, da pronajdem vzrok vašega trublja.

Ali ste slabič? Pridite k meni, jaz vam pomagam!

Moje posebno proučavanje metod, ki se rabijo na evropskih klinikah v Berlinu, Londonu, Dunaju Pa-
rizu in Rimu in moja dvajsetletna skušnja v zdravljenju akutnih in kroničnih bolezni moških in žensk mi
daje prednost pri zdravljenju in moji uspehi so bili jako zadovoljivi.

Jaz rabim veliko krvno sredstvo 606 in 914.

Vse zdravljenje absolutno brez bolečin. Vi se lahko zanesete na pošteno mnenje, pošteno postrežbo in
najboljšo zdravljenje za ceno, ki jo morate plačati.

Ce je vaša bolezen neozdravljiva, vam takoj povem. Ce je ozdravljiva, bodele ozdravili v najkrajšem
času. Govorimo slovensko.

DOKTOR BAILEY "SPECIJALIST"

5511 Euclid Ave. blizu 55. ceste Room 222. Drugo nadstropje. Cleveland, Ohio
Uradne ure od 9:30 zjutraj do 6. večer. V nedeljo od 10. do 1.

Naprodaj je lep lot, na 144
cesti, lot 42x140, blizu St.
Clair ave. Vprašajte pri G.
Toman, 1065 E. 66th St. 54

Dekle dobi delo za splošna
hišna opravila. Mora govoriti
slovensko. 9215 Adams ave.
Princeton 1820 W.

Išče se stanovanje s 3 do 4
sobami za dva odrasla. Vpra-
ša naj se v upravnistvu. 49

Volite v torek 27. aprila '20.

za podzemeljsko železnico.

"Če clevelandski volivci ne odobrijo nameravani načrt za podzemeljsko
železnico in se ne začne graditi še letos, tedaj ima mesto in pred-
mestja pričakovati skoro nerazrešljiv prometni položaj," se je izjavil
komisar cestne železnice Sanders.

"Sedajni načrt podzemeljske železnice je posledica jako obsežne preis-
kave mestnega sistema za potniški promet od Rapid Transit komi-
sije in od strani graditeljev, ki so gradili podzemeljsko železnico v New
Yorku-Barclay, Parsons & Klapp, newyorški inženirji. Potem ko so
dolgo časa preiskovali in študirali, so naredili sedajni načrt za podze-
meljsko železnico, ki najbi tvoril jedro poznejšega sistema za celo mesto
in za predmestja.

"Ta sistem pomeni, da bodejo oni, ki se vozijo dnevno po karah, si pri-
hranili vsak dan tri milijone minut; Public Square pride bližje vsakemu
domu za najmanj pet minut. Večina uličnih kar bo zginila z ulične po-

vršine ter bodejo ceste tako proste za avtomobile in potnike od enega
konca mesta do drugega, kar pomeni, da bo vsako leto toliko manj ubi-
tih in ponesrečenih na cestah.

Sedem clevelandskih, meščanskih in trgovskih organizacij se je neurad-
no izjavilo, da odobrijo bonde za podzemeljsko železnico — volitve za
to se vršijo v torek 27. aprila. Ta podzemeljska železnica se da v najem
kompaniji cestne železnice, Cleveland Railway Co. pod pravico kot jo
zahteva Tayler Grant. Omenjenje sedmere organizacije so: Cleveland
Federation of Labor, Chamber of Industry, East End Chamber of Com-
merce, City Salesmen's Club, Building Owners and Managers Associ-
ation, Hoisting Engineers Union in The Iron and Steel Workers Union

V sistemu so vključene "tube" za cestno železnico pod Public Square
na Euclid Ave. do 22. ceste, pod Superior Ave. zapadno od mosta in vz-
hodno do 12. ceste ter dotrznice.

Volite za izdajo \$15.000.000 bondov za podzemeljsko železnico.

Kadarkoli pošiljate denar kamorkoli, zahtevajte vedno American Express Co. receipt za nje. To je zavarovalnina proti zgubi.